

Kod modułu	M_WE_SEM1 WZBN
Kierunek lub kierunki studiów	Weterynaria
Nazwa modułu kształcenia	Wykorzystanie zwierząt w badaniach naukowych The use of animals in scientific experiments
Język wykładowy	Język polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	Obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia	Studia jednolite magisterskie
Rok studiów dla kierunku	I
Semestr dla kierunku	I
Liczba punktów ECTS z podziałem na kontaktowe/ niekontaktowe	2 (1,4/0,6)
Nazwisko i imię osoby odpowiedzialnej - stopień naukowy	Dr hab. Urszula Kosior-Korzecka, prof. Uczelni
Osoby współprowadzące	Dr hab. Joanna Wessely-Szponder, prof. Uczelni, dr hab. Marta Wójcik prof. Uczelni
Jednostka oferująca przedmiot	Zakład Patofizjologii, Katedra Przedklinicznych Nauk Weterynaryjnych, Wydział Medycyny Weterynaryjnej
Cel modułu	Celem modułu jest zapoznanie studentów z zasadami i podstawami prawnymi wykorzystania zwierząt w doświadczeniach naukowych oraz nabycie przez nich umiejętności przygotowania dokumentacji niezbędnej do uzyskania zgody komisji etycznej i przeprowadzania eksperymentów.
Efekty uczenia się	Wiedza: W1. Zna i rozumie przepisy w zakresie pozyskiwania i hodowli zwierząt oraz opieki nad zwierzętami i ich wykorzystywania do celów naukowych. W2. Zna zasady bezpieczeństwa i higieny pracy ze zwierzętami laboratoryjnymi. W3. Posiada podstawową wiedzę nt. genetyki i modyfikacji genetycznych gatunków zwierząt przeznaczonych do wykorzystania w procedurach. Umiejętności: U1. Potrafi, uwzględniając zasadę 3R, zaplanować procedury i zgodnie z obowiązującymi przepisami przygotować wniosek do lokalnej komisji etycznej o wyrażenie zgody na przeprowadzenie doświadczenia na zwierzętach. U2. Potrafi rozpoznawać właściwe dla gatunku zwierząt oznaki stresu, bólu i cierpienia. Umie opisać zasady stosowania wczesnego i humanitarnego zakończenia procedury. U3. Potrafi wskazać metody alternatywne w stosunku do doświadczeń na zwierzętach oraz korzyści i zagrożenia wynikające z ich stosowania. Kompetencje społeczne: K1. Rozumie potrzebę uczenia się i doskonalenia umiejętności przez całe życie w związku z nieustającym postępem w naukach biomedycznych.

	K2. Rozumie zagrożenia wynikające z nieprzestrzegania podstawowych zagadnień i norm bioetycznych.
	K3. Potrafi pracować indywidualnie i w zespole, a także współdziałać i wykonywać powierzone zadania.
Sposoby weryfikacji oraz formy dokumentowania osiągniętych efektów kształcenia	W – kolokwium pisemne z zakresu ćwiczeń, pisemne zaliczenie końcowe z zakresu wykładów U – ocena przygotowanych w czasie ćwiczeń projektów dokumentacji, odpowiedzi na pytania podczas ćwiczeń, kolokwium pisemne (wszystkie ćwiczenia odbywają się w formie audytoryjnej) K – udział w dyskusji, kolokwium pisemne
Elementy i wagi mające wpływ na ocenę końcową	Na ocenę końcową składają się: 1. ocena z zaliczenia ćwiczeń (50%) 2. ocena z zaliczenia wykładów (50%)
Wymagania wstępne i dodatkowe	----
Treści modułu kształcenia	Wykłady: Obowiązujące przepisy krajowe i europejskie w zakresie pozyskiwania i hodowli zwierząt, opieki nad zwierzętami i wykorzystywania zwierząt do celów naukowych lub edukacyjnych. Pozyskiwanie i utrzymywanie zwierząt laboratoryjnych przeznaczonych do doświadczeń naukowych. Komisje etyczne do spraw doświadczeń na zwierzętach. Zasady oraz podstawy prawne utrzymania i wykorzystania gatunków zwierząt towarzyszących i gospodarskich w eksperymentach naukowych. Planowanie i przeprowadzanie procedur i doświadczeń. Zasady zastąpienia, ograniczenia i udoskonalenia. Przygotowanie wniosku do lokalnej komisji etycznej do spraw doświadczeń na zwierzętach o udzielenie zgody na przeprowadzenie doświadczenia. Ocena retrospektywna doświadczenia. Genetyka i modyfikacje genetyczne gatunków zwierząt przeznaczonych do wykorzystania lub wykorzystywanych w procedurach na przykładzie myszy domowej. Metody alternatywne w stosunku do eksperymentów na organizmach żywych. Korzyści i zagrożenia wynikające ze stosowania technik inżynierii genetycznej i badań z wykorzystaniem komórek zwierzęcych hodowanych w warunkach in vitro. Ćwiczenia audytoryjne: Zasady etyczne dotyczące relacji ludzi ze zwierzętami i wartości życia zwierząt. Argumenty za i przeciw wykorzystywaniu zwierząt do celów naukowych lub edukacyjnych. Zarys anatomii i fizjologii zwierząt przeznaczonych do wykorzystania lub wykorzystywanych w procedurach, w szczególności myszy domowej, szczura wędrownego, kawaii domowej i królika europejskiego. Hodowla zwierząt wykorzystywanych w procedurach z uwzględnieniem biologii gatunku. Normy utrzymywania tych zwierząt (środowisko, klatki, pasze) i wzbogacanie ich środowiska. Zachowanie zwierząt. Rozpoznawanie właściwych dla gatunku oznak stresu, bólu i cierpienia u zwierząt wykorzystywanych w procedurach. Postępowanie ze zwierzętami przeznaczonymi do wykorzystania w

	procedurach dostosowane do danego gatunku. Przygotowanie zwierząt do procedur. Zasady stosowania wczesnego i humanitarnego zakończenia procedury. Mikrobiologia, zdrowie i higiena zwierząt przeznaczonych do wykorzystania w procedurach. Praktyczne przygotowanie wniosku do lokalnej komisji etycznej ds. doświadczeń na zwierzętach o udzielenie zgody na przeprowadzenie zaplanowanych procedur. Zasady bezpieczeństwa i higieny pracy ze zwierzętami przeznaczonymi do wykorzystania w procedurach, dotyczące w szczególności myszy domowej, szczura wędrownego, świnki morskiej, królika europejskiego.																											
Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe	Notatki z wykładów i ćwiczeń; Ustawa z dnia 15 stycznia 2015 r. o ochronie zwierząt wykorzystywanych do celów naukowych lub dydaktycznych; Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 4 listopada 2015 r. w sprawie informacji dotyczących zwierząt wykorzystywanych w procedurach oraz trybu przekazywania tych informacji; Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 marca 2006 r. w sprawie szczegółowych warunków utrzymywania zwierząt laboratoryjnych w jednostkach doświadczalnych, jednostkach hodowlanych i u dostawców; Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie minimalnych wymagań, jakie powinien spełniać ośrodek, oraz minimalnych wymagań w zakresie opieki nad zwierzętami utrzymywanymi w ośrodku; Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/63/UE z dnia 22 września 2010 r. w sprawie ochrony zwierząt wykorzystywanych do celów naukowych; Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 15 lutego 2010 r. w sprawie wymagań i sposobu postępowania przy utrzymywaniu gatunków zwierząt gospodarskich, dla których normy ochrony zostały określone w przepisach Unii Europejskiej; Obwieszczenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 15 grudnia 2016 r. w sprawie minimalnych warunków utrzymywania gatunków zwierząt gospodarskich innych, niż te, dla których normy ochrony zostały określone w przepisach Unii Europejskiej.																											
Planowane formy/ działania/ metody dydaktyczne	Wykłady, prezentacje multimedialne, dyskusje, demonstracje, wykonanie projektu dokumentacji																											
Bilans punktów ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="3" data-bbox="577 1682 1452 1720">KONTAKTOWE</th> </tr> <tr> <th data-bbox="577 1720 1007 1758"></th> <th data-bbox="1007 1720 1206 1758">Godziny</th> <th data-bbox="1206 1720 1442 1758">ECTS</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="577 1758 1007 1796">Wykłady</td> <td data-bbox="1007 1758 1206 1796">15</td> <td data-bbox="1206 1758 1442 1796">0,6</td> </tr> <tr> <td data-bbox="577 1796 1007 1834">ćwiczenia</td> <td data-bbox="1007 1796 1206 1834">10</td> <td data-bbox="1206 1796 1442 1834">0,4</td> </tr> <tr> <td data-bbox="577 1834 1007 1872">Konsultacje</td> <td data-bbox="1007 1834 1206 1872">5</td> <td data-bbox="1206 1834 1442 1872">0,2</td> </tr> <tr> <td data-bbox="577 1872 1007 1910">kolokwium z ćwiczeń i wykładów</td> <td data-bbox="1007 1872 1206 1910">5</td> <td data-bbox="1206 1872 1442 1910">0,2</td> </tr> <tr> <td data-bbox="577 1910 1007 1948">Egzamin/egzamin poprawkowy</td> <td data-bbox="1007 1910 1206 1948">0</td> <td data-bbox="1206 1910 1442 1948">0</td> </tr> <tr> <td data-bbox="577 1948 1007 1986">RAZEM kontaktowe</td> <td data-bbox="1007 1948 1206 1986">35</td> <td data-bbox="1206 1948 1442 1986">1,4</td> </tr> <tr> <th colspan="3" data-bbox="577 1986 1452 2024">NIEKONTAKTOWE</th> </tr> </tbody> </table>	KONTAKTOWE				Godziny	ECTS	Wykłady	15	0,6	ćwiczenia	10	0,4	Konsultacje	5	0,2	kolokwium z ćwiczeń i wykładów	5	0,2	Egzamin/egzamin poprawkowy	0	0	RAZEM kontaktowe	35	1,4	NIEKONTAKTOWE		
KONTAKTOWE																												
	Godziny	ECTS																										
Wykłady	15	0,6																										
ćwiczenia	10	0,4																										
Konsultacje	5	0,2																										
kolokwium z ćwiczeń i wykładów	5	0,2																										
Egzamin/egzamin poprawkowy	0	0																										
RAZEM kontaktowe	35	1,4																										
NIEKONTAKTOWE																												

	przygotowanie do ćwiczeń	5	0,2
	przygotowanie projektu	0	0
	studiowanie literatury	5	0,2
	przygotowanie do zaliczeń	5	0,2
	RAZEM niekontaktowe/pkt ECTS	15	0,6
Nakład pracy związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich:	udział w wykładach	15	0,6
	udział w ćwiczeniach	10	0,4
	Konsultacje	5	0,2
	kolokwium z ćwiczeń i wykładów	5	0,2
	Egzamin/egzamin poprawkowy	0	0
	RAZEM z bezpośrednim udziałem nauczyciela	35	1,4
Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym:	udział w ćwiczeniach	10	0,4
	przygotowanie do ćwiczeń	5	0,2
	udział w konsultacjach	5	0,2
	pisemne zaliczenie ćwiczeń	2	0,08
	przygotowanie i udział w zaliczeniu końcowym	8	0,32
	RAZEM o charakterze praktycznym	30	1,2
Stopień osiągnięcia efektów kierunkowych:	W1 – WE_W22 ++ WE_W27+++ W2 - WE_W27+ W3 – WE_W09++ U1 – WE_U15 ++ U2 - WE_U15 ++ U3 - WE_U15 + K1 – WE_K6 ++ K2 – WE_K2 ++ K3 – WE_K5 +		